

КЊИГА ПРЕДМЕТА

- 1. Основи превентивне медицине**
- 2. Јавно здравље 1**
- 3. Етика у јавном здрављу**
- 4. Менаџмент, управљање и организација у здравству**
- 5. Информационе технологије у јавном здрављу**
- 6. Јавно здравље 2**
- 7. Енглески језик -напредни**
- 8. Стручна пракса МЈЗ 1**
- 9. Физичка активност и здравље**
- 10. Животна средина и здравље**
- 11. Методологија здравственог васпитања**
- 12. Методолошка истраживања у јавном здрављу**
- 13. Комуникологија**
- 14. Здравствена нега у заједници**
- 15. Медицинска нутритивна превенција**
- 16. Ментално здравље и превенција менталних поремећаја**
- 17. Јавно здравље у ванредним приликама**
- 18. Стручна пракса МЈЗ 2**
- 19. Примењени истраживачки рад**
- 20. МАСТЕР РАД МЈЗ**

Основи превентивне медицине

Студијски програм: Мастер струковне студије јавног здравља, 1 година 1 семестар			
Назив предмета: Основи превентивне медицине			
Статус предмета: обавезни, СА			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Упознавање са основама превентивне медицине, принципима, методама промоције здравља, организацијом и стратегијама превентивних кампања. Оспособљавање за осмишљавање, партиципацију и израду предлога здравствено-промотивних пројеката. Упознавање са специфичностима примене превентивних мера у различитим популационим групама (предшколске и школске деце, младих, радно активних одраслих особа или старог становништва) и различитим окружењима (васпитно-образовне установе, здравствене установе, радне организације).			
Исход предмета: СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ПРИНЦИПИМА И СТРАТЕГИЈАМА ПРОМОЦИЈЕ ЗДРАВЉА; као и вештина припреме, планирања, имплементације и евалуације превентивних програма. Развијање критичког мишљења о системима вредности, важности неговања здравља и здравог стила живота, свест о потреби и значају континуираног спровођења превентивних мера у циљу спречавања масовних незаразних обољења и обезбеђивања здравља целе заједнице.			
Садржај предмета Теоријска настава Здравствени, социјални, етички и економски аспекти превентивне медицине. Превентивна медицина и јавно здравље. Превентивна медицина и здравствено васпитање Принципи промоције здравља, врсте интервенција и метода у здравственом васпитању. Процедуре и поступци превентивне медицине (у свети у код нас). Стратегије превентивне медицине према календару Јавног здравља. Превентивна медицина у управљању хроничним масовним незаразним обољењима. Превентивне активности са вулнерабилним популационим групама. Превентивна медицина у животној и радној средини. Улога мултимедијалних платформи и модерних технологија у превенцији болести, и унапређењу здравља популације. Превентивна медицина у превенцији заразних обољења. Превентивна медицина у управљању болестима повезаним са исхраном. Превентивна медицина у управљању болестима зависности и злоупотребе психоактивних супстанци. Превенција пушења, конзумирања алкохола, психоактивних супстанци, превенција болести зависности. Превенција вршњачког насиља, насиља у породици, насиља над женама, у електронским медијима. Практична настава Практични аспекти превентивних активности и промоције здравља усмерених ка појединцима и заједници. Планирање, имплементација, спровођење и евалуација превентивних активности. Програми промоције здравља, јавноздравствене кампање у заједници. Осмишљавање радионица на тему личне хигијене, менталног здравља, правилне исхране, физичке активности, злоупотребе психоактивних супстанци, прилагођених појединим популационим групама. Технике савладавања стреса. Технике подстицања промена у понашању. Посета и упознавање са начином рада Центра за превенцију и промоцију здравља Завода за јавно здравље.			
Литература 1. Сивић С. Основи превентивне медицине. Сарајево: Универзитет у Зеници, Медицински факултет; 2022. 2. Лазаревић А. Социјална медицина. Београд: Виша Медицинска Школа; 2014. 3. Јаковљевић Д, Грујић В. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет; 2014. 4. Кекуш Д. Здравствено васпитање. Београд: издање аутора; 2021. 5. WHO. European Action Plan for Strengthening Public Health Capacities and Services. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2012. 6. Хојер С. Приступ и методе у здравственом одгоју. Љубљана: Колеџ здравља; 2005.			
Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 1	СИР: 1
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, радионице, интерактивне дискусије са питањима и одговорима, консултације, практични рад на терену, пројектни задаци, анализа случаја из праксе, учење засновано на проблему, е-учење, претрага литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
семинари, презентације пројекта	10		

Јавно здравље 1

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 1 година 1 семестар			
Назив предмета: Јавно здравље 1			
Статус предмета: обавезан, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са основним областима јавног здравља које обухватају медицинске, социолошке, андрагошке, економске, културолошке и политичке аспекте здравља, болести и друштва. Овладавање теоретским премисама и практичним вештинама за спровођење акција у јавном здрављу респектујући хетерогеност популационих група, приоритета заједнице и националне стратегије. Развој комуникационих вештина и компетенција за примену здравственоваспитних метода у промоцији здравља и превенцији болести.			
Исход предмета: Стицање знања о концепту јавног здравља, функцијама, циљевима и сврси јавноздравствених интервенција; упознавање са законском регулативом из области јавног здравља и здравствене заштите; усвајање знања и вештина за истраживање и анализу јавноздравствених проблема; оспособљавање за партиципирање у јавноздравственим активностима;			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i> Појам здравља и болести. Социокономски аспекти здравља. Друштвена брига о здрављу. Глобално здравље. Појам и концепт јавног здравља. Фазе развоја јавног здравља. Детерминанте и достигнућа јавног здравља. Функције јавног здравља. Јавноздравствена политика. Правни оквир јавног здравља у Србији. Епидемиологија и јавно здравље. Индикатори за процену здравља популације. Квалитет живота у вези са здрављем. Здравствена култура и здравствена писменост. Јавноздравствени значај демографске транзиције. Социјална маргинализација. Вулнерабилне групе. Терапијска комуникација у јавном здрављу. Здравственоваспитне интервенције у јавном здрављу.			
<i>Практична настава</i> Студенти се обучавају за анализу, идентификацију и евалуацију актуелних јавноздравствених проблема у заједници; анализа јавноздравствених политика на националном, регионалном и глобалном нивоу; студенти се упознају са епидемиолошким концептима и методама, те овладавају са основним епидемиолошким вештинама; настава укључује упознавање и примену алата за процену појединих детерминанти здравља; унапређују секомуникационе вештине и превазилажење баријера у комуникацији; оспособљавају се за процену ефикасности јавноздравствених кампања. Практичну примену знања студенти ће усавршити кроз пројектне задатке. Своја сазнања студенти ће проширити путем семинара.			
Литература:			
1. Стојков С, Живановић Д, уредници. Основи јавног здравља. Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент. Бања Лука; 2023.			
2. Јаковљевић Д, Грујић В, уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет; 2014.			
3. Кекуш Д. Здравствено васпитање. Београд: издање аутора; 2021.			
4. Радовановић З, уредник. Епидемиологија. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет; 2012.			
5. Симић С, уредник. Социјална медицина. Универзитет у Београду: Медицински факултет; 2012.			
6. Радовановић З, уредник. Речник јавног здравља. Универзитет у Београду: Медицински факултет; 2009.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава:3	Практична настава:1	СИР: 2
Методe извођења наставе: Настава се изводи путем интерактивне презентације наставних садржаја уз активно учешће студената путем фасилитације и развијања дискусије. У настави ће бити примењена аудиовизуелна средства, штампани материјали и електронски извори. Путем дискусије студенти стичу способност критичког размишљања, анализе, компарације, евалуације и самоевалуације. Анализом студија случаја студенти наводе своје идеје и размишљања (вртлог идеја) или ставове групе (техника номиналне групе). Стимулација активног учешћа у настави и креативно приступање остварује се путем практичних задатака и тимског рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Етика у јавном здрављу

Студијски програм : Мастер студије јавног здравља, 1 година 1 семестар			
Назив предмета: Етика у јавном здрављу			
Статус предмета: Обавезни, АО			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема			
Циљ предмета Стицање знања о правним и етичким проблемима и начином њиховог решавања у јавном здравству у оквиру система здравствене заштите.Развојличних психолошко-моралних особинау циљу формирања исправних ставова и понашања у будућој професији.Разумевање и познавање етичких и законскихпроблема, разумевање националних, европских и међународних законских прописа; права и обавеза из здравствене заштите који се тичу етичких питања, познавање права и обавеза пружаоца здравствених услуга и њихових корисника.			
Исход предмета Стицање знања о правним и етичким принципима у јавном здрављу, кодексима медицинске етике. Развој критичког мишљења у поступку етичке анализе, стварање вредносних система заснованих на нормативима и етичким начелима медицинске струке.Познавање разлике између законских и етичких проблема; стицање знања о правима пацијената и начинима њиховог остваривања.Стицање знања о обавезама, одговорностима али и правима здравствених радника; стицање знања о примени правних и етичких, моралних норми изаконских регулатива у вези етичких питања у здравству.			
Садржај предмета Теоријска настава Медицинска етика, основна етичка питања. Морални карактер и структура личности здравствених радника у заједници. Национални и међународни законодавни оквири у систему здравствене заштите.Права, обавезе и одговорност медицинског и немедицинског особља, пацијената тј. корисника здравствене услуге.Посебне категорије пацијената и њихова права.Хелсиншка и Лисабонска декларација. Принципи добре клиничке праксе у јавном здрављу. Етички аспекти болести, ометености у развоју и других патолошких стања, смрти. Етика и емпатија, етика у комуникацији.Регулација оглашавања медицинских услуга. Етички комитет и суд части.Етички и правни аспекти јавно-здравствених експеримената. Етика ауторства, коатурства, публикавања и цитирања. Практична настава Приступ и пракса везана за етичка питања у јавном здрављу. Етички аспекти у раду Института за јавно здравље и превентивних служби домова здравља. Етички аспекти у раду са различитим популационим групама. Етички аспекти болести, ометености у развоју, мождане смрти, смрти-примери. Етички кодекси научно-истраживачког рада, принципи добре клиничке праксе-примери. Експерименталнијавно-здравствени програми са етичког аспекта-примери.			
Литература 1. Марић Ј. Медицинска етика, Београд:Наша књига; 2005. 2. Дракулић М. Правни и етички аспекти модерне медицине – права пацијената, Београд: NISPAcee,Факултет организационих наука; 2006. 3. Ненадокић ММ. Медицинска етика 2. Београд: Биграф, Универзитет у Приштини, Медицински Факултет; 2007. Доступно: http://app.lks.org.rs/Storage/Global/Documents/Akti/Medicinska_etika_II.pdf 4. Закон о правима пацијента Републике Србије. Београд: Службени гласник РС 45/2013. Доступно на: http://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2013/45/2/reg . 5. Закон о здравственој заштити.Београд: Службени гласник РС 25/2019-40. Доступно на: https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2019/25/2/reg/ . 6. Кодекс медицинске етике – Лекарске коморе Србије. Београд: Службени гласник РС, бр 104/2016.Доступан: https://www.paragraf.rs/propisi/kodeks_medicinske_etike_lekarske_komore_srbije.html . 7. Марковић В. Увод у здравствено право. Београд: Универзитет Сингидунум, 2021. Доступно на: https://singipedia.singidunum.ac.rs/izdanje/43311-uvod-u-zdravstveno-pravo . 8. Други online ресурси, нпр. Public Health Ethics[Oxford Academic Journal], https://academic.oup.com/phe .			
Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава:2	Практична настава:2	
Методe извођења наставе Предавања, интерактивне вежбе, радионице, ситуационе анализе, дискусије, рад у малим групама, учење засновано на проблему, е-учење, претраживање литературе, пројектна настава, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
семинари, анализе проблемских ситуација	10		

Менаџмент, управљање и организација у здравству

Студијски програм : Мастер студије јавног здравља, 1 година 1 семестар			
Назив предмета: Менаџмент, управљање и организација у здравству			
Статус предмета: Изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета: Циљ предмета је упознавање студента са принципима управљања и организације у савременим здравственим системима; да овлада знањима и вештинама потребним за алокацију и управљање ресурсима респектујући његове специфичности и нивое здравствене заштите.			
Исход предмета: Разумевање и познавање принципа здравствене заштите, функције, структуре и пословања здравствених организација. Оспособљеност за идентификацију ресурса за организацију и менаџмент у здравству. Познавање метода, средстава и техника управљања у здравству и здравственом систему, развоја програма и активности обезбеђења квалитета здравствене заштите.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i> Теорија менаџмента и организације - мисија, визија, стратегија. Управљање организацијом и функције менаџмента (планирање, организовање, кадрирање, вођење и контрола). Вештине и улоге менаџмента. Доношење одлука и решавање проблема. Специфичности менаџмента у здравству. Здравствени системи – класификација и функција. Управљање ресурсима и процесима у здравству. Менаџмент квалитетом, безбедност пацијената. Донабедијанов циклус и принципи. Управљање кадровима у здравству. Терије лидерства и мотивације. Управљање конфликтима. Управљање компетенцијама и професионалним развојем. Финансијски и пројектни менаџмент. Маркетинг менаџмент у здравству. Управљање јавноздравственим активностима. Управљање болестима и фармакотерапијом. Управљање ризиком.			
<i>Практична настава</i> Дискусије на теме из процеса и функција менаџмента и организације здравствене службе. Анализа случајева управљања кадровима, квалитетом, конфликтима, ризиком, маркетингом, промотивним активностима, финансијама, терапијом и болестима. Примена SWOT анализе. Приказ случаја benchmarkinga у пракси. Упознавање са PEST приступом. Анализа метода, техника и инструмената за оцену, анализу, унапређење и евалуацију квалитета у здравству. Дискусија на тему безбедности и права пацијената. Сарадња и тимски рад развијаће се пројектним задацима у малим групама.			
Литература: 1. Цупара М. Основе менаџмента Београд. Висока школа струковних студија за информационе технологије; 2014. 2. Мићовић П. Здравствени менаџмент: Менаџмент здравственог система и здравствених установа. Београд: Комора здравствених установа Србије; 2008. 3. Маринковић ЈБ. Менаџмент у здравственим организацијама. Београд; 2011. 4. Шогорић С. Организација здравствене заштите и здравствена економика. Загреб: Медицинска наклада; 2018. 5. Максимовић З.Д. и сар. Менаџмент у здравству. Београд: Академска мисао; 2014. 6. Легетић Б, Арсић Ј, Стојков С. Организација здравствене заштите. Фармацеутски факултет ПА Нови Сад; 2023.			
Број часова активне наставе: 6		Теоријска настава: 3	Практична настава: 1
СИП: 2			
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, дискусије са питањима и одговорима, консултације, практични рад на проблемским задацима, претраживање литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Информационе технологије у јавном здрављу

Студијски програм: Мастер струковне студије јавног здравља, 1 година 1 семестар			
Назив предмета: Информационе технологије у јавном здрављу			
Статус предмета: Изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета Проширивање претходно стечених знања и вештина у домену примене информационо-комуникационих технологија у области здравства. Стицање знања о облицима електронског образовања у функцији јавног здравља и здравствено-васпитног образовања и праћења здравственог стања на даљину.			
Исход предмета Оспособљавање за коришћење савремених информационо-комуникационих технологија у здравству. Методолошко и практично оспособљавање студената за дизајн и примену електронских едукативних материјала у јавном здрављу намењених едукацији праћењу здравственог стања. Разумевање појмова, педагошких и психолошких импликација електронског и видео-конференцијског саветовања. Стицање компетенција за израду Е-курсева за континуирану едукацију здравствених радника.			
Садржај предмета Теоријска настава Здравствени информациони системи – појам, компоненте, концепти, дизајн, евалуација, одржавање. Врсте здравствених информација и базе података, безбедност података и заштита података на интернету. Електронска здравствена документација и електронски здравствени картон. Медицинска администрација - технологије управљања медицинском документацијом. Виртуелна реалност (VR) у медицини, образовању и дијагностици. Интелигентни информациони системи, савремене информационе технологије у медицинској дијагностици и образовању – VR, PACS. Подршка одлучивању помоћу ИКТ-а и пракса заснована на доказима. Информационе технологије и телемедицина – примена интернета, технологија, мобилне медицинске апликације у јавном здрављу и у здравственој едукацији. Учење подржано ИКТ-ом. Облици, методе, предности и недостаци примене мултимедије у здравственом образовању. Принципи дизајна мултимедијалних образовних материјала. Извори мултимедијалних садржаја: едукативни CD-и, енциклопедије, електронски уџбеници, видео конференцијске технологије – могућности у јавном здрављу. Ауторска права у Е-образовању. Управљање пројектима електронског образовања и саветовања. Практична настава <i>Word</i> - креирање, формирање и побољшање изгледа документа; <i>Excel</i> - креирање, формирање и дизајн радног листа, базе података, основи статистичких анализа; <i>PowerPoint</i> - креирање и дистрибуција презентације; <i>SPSS</i> - креирање базе података, спровођење и тумачење основних дескриптивних статистичких анализа. ИКТ у јавном здрављу – брошуре, лифлети, плакати. Израда електронских упитника у јавном здрављу и начини њихове успешне дистрибуције. Процена квалитета здравствених информација; претраживање здравствених информација на Интернету и on-line базама података (PubMed, Scopus, Cochrane Library и др.). Студија случаја - електронска здравствена документација, примери, коришћење, евалуација. Одлучивање подржано коришћењем здравствених информационих система. Учење подржано ИКТ-ом. Методичко обликовање едукативних материјала у здравству, дизајн online курсева у функцији континуираног образовања. Израда студентских јавно-здравствених пројеката коришћењем разних платформи (Moodle, ZOOM, Google Meet). Литература 1. Ерић-Маринковић Ј, Коцев Н. Медицинска информатика. Доступно на: http://www.mfub.bg.ac.rs/dotAsset/38236.pdf . 2. Сивић С. Основи здравствене информатике. Зеница: Универзитет у Зеници, Здравствени факултет; 2014. Доступно на: https://www.researchgate.net/publication/273061613 . 3. Гавровска А, Рељин И. Телемедицина. Београд: Академска мисао; 2013. Доступно: https://akademiska-misao.rs/wp-content/uploads/2021/07/Telemedicina.pdf 4. План и програм ECDL/ICDL (The European Computer Driving Licence). Доступно: www.ecdl.rs . 5. Глушац Д. Електронско учење. Здрењанин: Универзитет у Новом Саду, Технички факултет „Михаило Пупин“; 2012. Доступно: http://www.tfzr.uns.ac.rs/Content/files/0/Knjiga%20Elektronsko%20ucenje.pdf . 6. Други онлајн ресурси, нпр. http://www.heliant.rs/health ; http://comtradedigital.com/healthcare-is/ .			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1	СИР: 2
Методје извођења наставе, Предавања, интерактивне практичне вежбе, дискусије, претраживање електронске базе података, консултације, е-учење.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
семинари	10		

Јавно здравље 2

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 1 година 2 семестар			
Назив предмета:Јавно здравље 2			
Статус предмета: обавезан, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са јавноздравственим активностима у превенцији и контроли заразних и хроничних незаразних болести, превенцији и лечењу повреда, зависности, тровања. Стицање вештина за процену здравља популације и спровођење одговарајућих јавноздравствених активности; упознавање студената са концептом социјалног маркетинга и промотивним активностима у промоцији здравих стилова живота и превенцији болести.			
Исход предмета: Развој компетенција у специфичним областима јавног здравља, заразним и незаразним болестима и поремећајима здравља потребних за извођење јавноздравствених функција: праћење, анализа и евалуација здравственог стања популације и идентификација фактора ризика и ризичног понашања; упознавање са фазама јавноздравственог надзора, истраживање и контрола ризика и претњи по јавно здравље; усвајање индивидуалног и популационог приступа у здравственој едукацији и промоцији здравља и здравих стилова живота у различитим окружењима;			
<i>Теоријска настава</i> Хигијена и јавно здравље. Здравствени ризици. Јавноздравствене активности у превенцији и контроли заразних болести. Хроничне незаразне болести и фактори ризика. Превенција хроничних незаразних болести. Промоција здравих стилова живота. Социјални маркетинг у јавном здрављу. Јавноздравствене активности у промоцији правилне исхране и превенције поремећаја исхране. Промоција физичке активности. Превенција повреда. Јавноздравствене активности у превенцији менталних поремећаја и заштити менталног здравља. Јавноздравствене активности у превенцији зависности. Превенција тровања. Едукација опште и стручне јавности о јавноздравственим ризицима. Компетенције у јавном здрављу. Изазови јавног здравља.			
<i>Практична настава</i> Студенти се упознају са методама и инструментима за процену здравственог стања популације, развијају знања и вештине за спровођење одговарајућих интервенција; развијају вештине за припрему и примену оперативних програма за превенцију болести и промоцију здравља; стичу вештине за ефикасну иницијацију, планирање, спровођење и евалуацију јавнопромотивних активности; студенти развијају вештине за трансфер знања и едукацију хетерогоне популације; студенти се упознају са моделима целоживотног учења и инструментима за развој и процену компетенција у јавном здрављу. Практичну примена знања студенти ће усавршити кроз пројектне задатке. Своја сазнања студенти ће проширити путем семинара.			
<i>Литература:</i> 1. Стојков С, Живановић Д, уредници. Основи јавног здравља. Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент. Бања Лука; 2023. 2. Јаковљевић Д, Грујић В, уредници. Социјална медицина. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет; 2014. 3. Кекуш Д. Здравствено васпитање. Београд: издање аутора; 2021. 4. Радовановић З, уредник. Епидемиологија. Универзитет у Новом Саду: Медицински факултет; 2012. 5. Симић С, уредник. Социјална медицина. Универзитет у Београду: Медицински факултет; 2012. 6. Радовановић З, уредник. Речник јавног здравља. Универзитет у Београду: Медицински факултет; 2009.			
Број часова активне наставе: 8	Теоријска настава:4	Практична настава:1	СИР: 3
Методe извођења наставе: Настава се изводи путем интерактивне презентације наставних садржаја и приказа реалних сценарија уз активно учешће студената путем фасилитације и развијања дискусије. У настави ће бити примењена аудиовизуелна средства, штампани материјали и електронски извори. Путем дискусије студенти стичу способност критичког размишљања, анализе, компарације, евалуације и самоевалуације. Анализом студија случаја студенти наводе своје идеје и размишљања (вртлог идеја) или ставове групе (техника номиналне групе). Стимулација активног учешћа у настави и мултидисциплинарно креативно приступање остварује се путем пројектних задатака и тимског рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Енглески језик -напредни

Студијски програм : Мастер студије јавног здравља, 1 година 2 семестар			
Назив предмета: Енглески језик -напредни			
Статус предмета: Обавезни, АО			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ функционалног знања говора и граматике енглеског језика у области јавног здравља. Оспособљавање за самостално истраживање тематике у здравственом професионалном пољу. СТИЦАЊЕ знања за писање апстраката и краћих стручних радова на енглеском језику. РАЗУМЕВАЊЕ и коришћење стручне литературе, савладавање стручне медицинске терминологије, коришћење перманентних речника, интернета и осталих извора информација из области медицине.			
Исход предмета Савладавање медицинске терминологије на енглеском језику. СТИЦАЊЕ основних говорних вештина разговора са пацијентима /корисницима здравствене службе. Успешно савладавање писане комуникације и коришћење енглеске литературе у медицини. СТИЦАЊЕ самопоуздања за излагање стручних/научних радова на конференцијама, стручним скуповима.			
Садржај предмета Теоријска настава Кратки преглед основне граматике енглеског језика, потребне за писану и говорну комуникацију. Обрада стручних и истраживачких текстова, стручне терминологије са акцентом на јавноздравствену негу и бригу. Успешно комуницирање у медицини. Анализа упитника које се односе на медицинску анамнезу, нутритивну анамнезу, процену здравља, здравствене писмености, процену боли, виталних знакова, активности дневног живота, симптома обољења, коришћење медикамената. Договарање сарадње или заказивање термина преко телефона, мејлова. Основи писања и презентовања структурираних и неструктурираних енглеских сажетака научних-стручних радова. Практична настава Радионице и групне дискусије. Вежбање језичких вештина у реалним ситуацијама. Индуктивно и дедуктивно савладавање граматичких јединица имплементираних у реалне потребе професије којом се баве. Писање радова на теме обрађене у теоријском делу наставе.			
Литература 1. Драговић Р. Енглески за здравствене раднике. Београд: Научна КМД; 2005. 2. Porta M, Last JM. A Dictionary of Public Health (2 ed.) Oxford (UK): Oxford University Press; 2018. 3. Martin EA, McFerran TA. A Dictionary of Nursing (7 ed.). Oxford (UK): Oxford University Press; 2017. 4. Други онлајн ресурси			
Број часова активне наставе: 4		Теоријска настава:2	Практична настава:2
Методe извођења наставе Интерактивна предавања и аудиторне вежбе, научна истраживања и дискусије, вербалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
семинари	10		

Стручна пракса МЈЗ 1

Студијски програм : Мастер студије јавног здравља, 1 година 2 семестар		
Назив предмета: Стручна пракса МЈЗ 1		
Наставник/наставници:		
Статус предмета: Обавезни, СА		
Број ЕСПБ: 6		
Услов:Нема		
Циљ предмета СТИЦАЊЕ НЕОПХОДНОГ ПРАКТИЧНОГ ИСКУСТВА, ОВЛАДАВАЊЕ ПОТРЕБНИМ ВЕШТИНАМА ПОД НАДЗОРОМ У НАСТАВНОЈ БАЗИ И У РЕАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ. ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА СТЕЧЕНОГ ЗНАЊА КРОЗ ОРГАНИЗОВАН САМОСТАЛНИ РАД. СТИЦАЊЕ ВЕЋЕГ СТЕПЕНА ПРОФЕСИОНАЛНЕ САМОСТАЛНОСТИ, САМОПОУЗДАЊА, ВЕШТИНА ЗА БУДУЋЕ ПРОФЕСИОНАЛНО АНГАЖОВАЊЕ. СТИЦАЊЕ ВЕШТИНЕ ДОБРЕ КОМУНИКАЦИЈЕ, ОРГАНИЗАЦИЈЕ, НАДЗОРА, ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И СПОСОБНОСТИ ПРЕНОШЕЊА СТРУЧНОГ ЗНАЊА НА ОСТАЛЕ ЧЛАНОВЕ ЗДРАВСТВЕНОГ ТИМА.		
Исход предмета ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА НАПРЕДНИ САМОСТАЛНИ РАД У ПРОЦЕСУ ЈАВНО-ЗДРАВСТВЕНИХ ПРОЦЕДУРА И ИНТЕРВЕНЦИЈА У РАЗЛИЧИТИМ ЗДРАВСТВЕНИМ ДИСЦИПЛИНАМА. Студент ће бити оспособљен за уочавање јавно-здравствених проблема, примену вештина комуникације, примену савремених информационо-комуникационих технологија; за организацију, планирање, вођење, за истраживање и тумачење резултата у здравству, праћење и евалуацију, управљање и контролу квалитета, за превентивно-промотивни и саветодавни рад у примарној и клиничко-болничкој пракси, а све уз поштовање правних и етичких норматива и стандарда. Оспособљеност за пренос знања и примену менаџерских вештина у здравственом систему.		
Садржај предмета Стручна пракса МЈЗ 1 се обавља током другог семестра у здравственим установама различитог нивоа здравствене заштите, установама социјалне заштите и васпитно-образовним установама са којима Школа има споразум о сарадњи, ангажованог сарадника-практичара, а под надзором наставника задуженог за праћење реализације праксе из Школе. Део стручне праксе се организује кроз предмете који се изучавају у току првог и другог семестра. Студент обавља стручну праксу МЈЗ 1 у трајању од 120 часова, тј. 8 часова недељно. Очекивани садржај и исходи стручне праксе су и складу са садржајем стручно апликативних предмета који студенти слушају у току прве године мастер студија. То укључује медицинско-техничке, организационе-руководеће, комуникационе, педагошко-васпитне и истраживачке аспекте. Током стручне праксе студенти стичу и примењују напредне здравствено-васпитне, едукативне, истраживачке методе у изради и практичној примени мерних инструмената за процену здравствених показатеља, здравствене писмености, здравственог понашања, квалитета живота, квалитета здравствених услуга у реалном радном окружењу. Спроведене практичне активности студент бележи и прати у Дневнику мастер стручне праксе 1 који мора да обухвати све наведене аспекте стручне праксе. У оквиру наведеног броја часова студент добија и један проблемски задатак чији предлог решења треба да изнесе након периода стручне праксе (приликом оцене Дневника) сараднику-практичару и менторској стручној пракси из Школе, уз заједничку проверу знања, вештина, дискусије, анализе и евалуације урађеног задатка.		
Литература: - По упутству сарадника-практичара из наставне базе у којој студент обавља праксу		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: -	Практична настава: 8
Методe извођења наставе Практична настава у виду демонстрације, посматрања, методе увежбавања практичних интервенција. Облик рада је најчешће индивидуални, или рад у малим групама, дискусионе радионице, интервју, анкетирање, саветовање, мерења, примена прилагођених техника комуникације, анализа прикупљених података, документације и литературе, критичко сагледавање и интерпретација резултата са предлозима за њихово решавање. Рад на проблемском задатку, израда мини-пројекта.		
Оцена знања (максимални број поена 100) Студент води Дневник мастер стручне праксе у који уписује активности током стручне праксе. Дневник потписује и оверава сарадник-практичар из наставне базе у којој студент обавља стручну праксу и наставник Школе. Стручна пракса се оцењује описном оценом: "веома успешно реализована" (100-81 поена), "успешно реализована" (80-51 поена) или "није реализована" (50 или мање бодова). Описна оцена се даје на основу редовног присуства, нивоа овладаних вештина на основу оцене/мишљења сарадника/ментора. Процену врше сарадник-практичар из наставне базе и наставник школе (ментор).		

Физичка активност и здравље

Студијски програм: Мастер студије јавног здравља, 1 година 2 семестар			
Назив предмета: Физичка активност и здравље			
Статус предмета: Изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов:Нема			
Циљ предмета			
<p>Упознавање студената са здравим, физички активним стилем живота и начинима промоције физичке активности и активног стила живота. Стицање знања о теоријским и практичним аспектима физичког вежбања и рекреације. Стицање знања о значају физичке активности у превенцији хроничних масовних незаразних обољења и менталних поремећаја. Стицање знања о значају физичке активности у побољшању активности дневног живота и функционалног стања различитих популационих група.</p> <p>Оспособљавање студената за примену рекреативних садржаја прилагођених различитим категоријама становништва.</p>			
Исход предмета			
<p>Разумевање значаја редовне физичке активности, разивљање вептина промоције здравља кроз физичку активност. Упознавање са основним облицима рекреативног вежбања и могућностима њихове практичне примене у свакодневној јавноздравственој пракси.</p> <p>Стице знања и вештина за примену разних облика физичке активности прилагођених различитим популационим групама. Усвајање знања и њихова практична примена у процесима планирања и контроле здравственог стања рекреативном спорту и предшколском и школском физичком васпитању.</p>			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
<p>Физичка активност и здравље. Позитивно и негативно деловање физичког вежбања на здравље. Значај активног стила живота за очување и унапређење здравља. Предметна одређеност теорије спортске рекреације; облици спортске рекреације; облици спортске рекреације на радном месту, облици спортске рекреације у кућним условима и у заједници. Значај физичке активности у развоју деце и адолесцената. Контрола и праћење здравственог стања и телесног развоја спортиста. Модели за реализацију рекреативних програма за различите популационе групе. Исхрана, хидратација и физичка активност.</p> <p>Патолошка стања и физичко вежбање. Обољења и повреде у вези са физичким активностима – класификација, механизам настанка, превенција повреда и прва помоћ код спортских повреда.</p> <p>Значај физичке активности у очувању и унапређењу менталног здравља.</p>			
Практична настава			
<p>Технике и методе физичке активности у превенцији болести. Примена антропометријских метода код физички активних појединаца. Активан стил живота, исхрана и физичка активност – анализа и дискусија.</p> <p>Превенција болести путем физичке активности – посета установи која се бави промоцијом здравља. Физичка активност и ментално здравље – претраживање литературе и дискусија.</p> <p>Прилагођавање свакодневних активности физичком стању. Активности свакодневног живота и улога физичке активности у побољшању квалитета живота.</p> <p>Контрола и дозирање оптерећења у рекреацији; модели ходања; модели трчања; примена вежби обликовања; аеробик вежбање уз музику; пилатес вежбање – интерактивне радионице; примена анимације у дечијој рекреацији. Мини школе појединачних и колективних спортова као облика рекреативних јавно-здравствених активности (пешачење, возња ролера, клизање на леду, баскет један на један, стони тенис, итд.). Прва помоћ код спортских повреда. Примена RICE методе. Методе привремене хемостазе код спортских повреда, имобилизација, завоји и преврцање.</p>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> Благајац М. Теорија спортске рекреације. Београд: СИА; 1994. Higgins R, Brukner P, English B. Основе спортске медицине. Београд: ДАТА статус; 2009. Ђурђевић Н, Митић, ДА, Вујовић Б. Спорт у јединицама локалне самоуправе. Београд: Стална конференција градова и општина; 2014. Михајловић В. Спортска физиотерапија. Београд: Штампар Макарије; 2019. Glen A. Mental Hygiene: How To Change Your Mind. London: CreateSpace Independent Publishing Platform; 2018. 			
Број часова активне наставе: 8	Теоријска настава: 4	Практична настава: 1	СИР:3
Методe извођења наставе			
<p>Интерактивна предавања и вежбе са фронталним, групним, индивидуалним, и радом у паровима. Самостални рад, е-учење, претраживање литературе, анализа случајева из праксе, учење засновано на проблемском задатку, консултације, презентације, радионице и излагање предлога пројеката.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
Семинари, пројекти	10		

Животна средина и здравље

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 1 година 2 семестар			
Назив предмета: Животна средина и здравље			
Статус предмета: Изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студента са основним елементима животне средине, узроцима и последицама загађења, као и о значају заштите и унапређења квалитета животне средине са аспекта јавног здравља.			
Исход предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИМ ПРОБЛЕМИМА ПОВЕЗАНИХ СА ЗАГАЂЕЊЕМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.			
Садржај предмета Теоријска настава Преглед стања и процеса у животној средини – литосфери, атмосфери и хидросфери. Животна и радна средина. Ваздух – извори загађења унутрашњег и спољашњег ваздуха и мере заштите; последице загађеног ваздуха по здравље. Вода - извори загађења и заштита природних вода; последице загађења природних вода по здравље. Земљиште - извори загађења и заштита земљишта; последице загађеног земљишта по здравље. Отпад – врсте, класификација, методе прераде и уклањања отпада Бука – извори и врсте буке у животној средини, деловање буке на здравље; мере заштите. Утицај јонизујућег и нејонизујућег зрачења на здравље. Класификација и судбина ксенобиотика у организму и животној средини. Управљање ванредним ситуацијама и њихов утицај на здравље. Практична настава Илустрација одабраних тема примерима, критичко сагледавање проблема животне средине, дискусија о могућим јавно здравственим интервенцијама за њихово решење.			
Литература: 1.Благојевић Љ. Животна средина и здравље. Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет заштите на раду; 2012. Доступно на: https://www.znrfak.ni.ac.rs/serbian/009-NAUKA/IZDAVASTVOUDZBENICI/Ljiljana%20Blagojevic/Knjiga%20Ljiljana%20Blagojevic%20FINAL.pdf . 2.Ђармати Ш., Веселиновић Д, Гржетић И, Марковић Д. Животна средина и њена заштита, књига I - Заштита животне средине. Београд: Футура, Факултет за примењену екологију; 2008. 3.Ђармати Ш., Веселиновић Д, Гржетић И, Марковић Д. Животна средина и њена заштита, књига II - Заштита животне средине. Београд: Футура, Факултет за примењену екологију; 2008			
Број часова активне наставе: 8	Теоријска настава: 4	Практична настава: 1	СИР: 3
Методe извођења наставе Интерактивна предавања и вежбе са фронталним, групним, индивидуалним и радом у паровима. Самостални рад, учење, претраживање литературе, анализа случајева из праксе, учење засновано на проблемском задатку, консултације, презентације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40		
Семинари, пројекти	10		

Методологија здравственог васпитања

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 3 семестар			
Назив предмета: Методологија здравственог васпитања			
Статус предмета: обавезан, СА			
Број ЕСПБ: 8			
Услов:Нема			
Циљ предмета Стицање знања из области здравственог васпитања, оспособљавање за процену здравствених потреба и креирање здравствено васпитних програма, постављање циљева и дефинисање здравственоваспитних активности, реализација здравствено васпитних програма кроз примену различитих здравствено васпитних метода и инструмената, евалуација здравствено васпитних програма.			
Исход предмета Оспособљеност за планирање, реализацију и евалуацију здравствено васпитних програма у раду са појединцем, породицом, популационим групама или заједницом у целини у различитим окружењима (васпитно образовне, здравствене установе, радне организације, локална заједница).			
Садржај предмета Теоријска настава: Здравствено васпитање и јавно здравље.Здравствене потребе. Дефиниције, циљеви и принципи здравственоваспитног рада. Здравствена култура и здравствена писменост. Креирање здравствено васпитних програма. Календар Јавног здравља. Здравствено васпитна средства и садржаји. Поруке у здравствено васпитном раду. Здравственоваспитне методе -комуникационе методе; стицање вештина и методе тренинга; организационе методе у заједници. Медији у здравствено васпитном раду: штампани, мас медији, друштвене мреже.Здравственоваспитне методе прилагођене различитим популационим групама. Праћење и евалуација здравствено васпитних метода. Практична настава: Планирање и реализација здравствено васпитног рада. Дефинисање циљева и активности здравствено васпитног програма.Илустрација одабраних практичних примера, критичко сагледавање приоритета за здравствено васпитном интервенцијама, дискусија о одговарајућим здравствено васпитним програмима. Развој вештина за примену здравствено васпитних метода.			
Литература 1. Кекуш Д. Здравствено васпитање. Четврто издање. Београд: ауторско издање; 2021. 2. Јањић В, Петровић М. Вештина комуникације у здравству. Факултет медицинских наука. Крагујевац; 2017. 3. Sindik J, Rončević T. Metode zdravstvenog odgoja i promocije zdravlja. Dubrovnik: Sveučilište u Dubrovniku, Preddiplomski stručni studij Sestrinstva; 2014. 4. Cottrell, RR, Girvan, JT, McKenzie JF. Principles and Foundations of Health Promotion and Education. 6th ed. Pearson; 2014. 5. Sharma M, Romas J. Theoretical Foundations of Health Education and Health Promotion. 2nd ed. Sudbury: Jones & Bartlett Learning; 2012.			
Број часова активне наставе: 5		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Интерактивна предавања и вежбе са фронталним, групним, индивидуалним, радом у тимовима и паровима. Самостални рад, е-учење, претраживање литературе, анализа случајева из праксе, учење засновано на проблемском задатку, консултације, презентације, радионице и излагање предлога пројеката.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Методолошка истраживања у јавном здрављу

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 3 семестар			
Назив предмета: Методолошка истраживања у јавном здрављу			
Статус предмета: обавезан, СА			
Број ЕСПБ:7			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање са принципима, етичким аспектима и методологијом научно-истраживачког рада у јавном здрављу. Оспособљавање за самостално креирање нацрта истраживања, примену различитих техника прикупљања података, реализацију истраживања, обраду и интерпретацију резултата истраживања. Оспособљавање за претраживање научне литературе, академско писање и презентацију резултата истраживања.			
Исход предмета Оспособљавање за самостално претраживање и коришћење научне литературе уз критички осврт на објављене резултате истраживања, самостално осмишљавање нацрта истраживања, израду инструмената за прикупљање података у јавноздравственим истраживањима. Усвајање вештина обраде и тумачења резултата истраживања, представљање резултата и закључака истраживања писменим и усменим путем.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Наука и научни метод. Класификација науке. Истраживања у јавном здрављу - специфичности. Врсте истраживања у јавном здрављу. Етички аспекти истраживања у јавном здрављу. Фазе истраживачког процеса. Избор проблема истраживања. Дефинисање циљева истраживања и постављање хипотеза. Методе истраживања. Технике и инструменти истраживања у јавном здрављу. Узорак, врсте и репрезентативност узорка. Статистичка обрада података добијених истраживањем. Интерпретација добијених резултата и извођење закључака. Представљање резултата истраживања. Врсте научних публикација. Структура оригиналног научног чланка. <i>Практична настава:</i> Истраживања у јавном здрављу. Претраживање различитих извора научних информација. Критичка оцена објављених научних радова. Избор проблема истраживања. Израда нацрта истраживања. Дефинисање циљева и хипотеза истраживања. Одабир и дизајнирање инструмената за прикупљање података. Избор узорка истраживања. Обрада података и интерпретација резултата. Писање научног чланка, навођење литературе. Припрема и презентација резултата истраживања путем слајд-презентација, постера и сл.			
Литература 1. Савић Ј. Методологија научног сазнања 1: Како створити научно дело у биомедицини – друго издање. Београд: Дата Статус; 2013. 2. Ђурић П. Увод у научноистраживачки рад. Нови Сад: Медицински факултет; 2014. 3. McClean S, Bray I, de Viggiani N, Bird E, Pilkington P. Research Methods for Public Health 1st Edition. SAGE Publications; 2019.			
Број часова	активне наставе: 5	Теоријска настава:2	Практична настава:1
			СИР: 2
Методе извођења наставе: Интерактивна предавања и вежбе са фронталним, групним, индивидуалним, и радом у паровима. Самостални рад, претраживање литературе, анализа случајева из праксе, учење засновано на проблемском задатку, консултације, презентације, радионице и излагање предлога пројеката.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40	
Израда нацрта истраживања	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Комуникологија

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 3 семестар			
Назив предмета: Комуникологија			
Статус предмета: обавезан, СА			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Овладавање знањима и вештинама из области комуникација, у циљу стицања комуникационе компетентности потребне за професионални рад у јавном здрављу, организационој и тимској комуникацији и са социјалним партнерима.			
Исход предмета: Оспособљеност за примену стечених знања и комуникационих вештина у оквиру професионалне надлежности.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Општи појмови, аспекти, врсте и стилови комуникације. Вербална и невербална комуникација. Комуникациона компетентност у професионалном раду. Професионални идентитет и комуникација. Препреке у комуникацији. Комуникација у здравству. Специфичности комуникације са одређеним популационим групама. Комуникација и здравствено васпитно саветовање – супортативне методе. Информативна и терапијска комуникација. Психолошко социјални аспект комуникације. Комуникација у тиму. Комуникација у кризним ситуацијама. Управљање и решавање конфликта. Односи са јавношћу. Етика у комуникацији. Политичка и друштвена коректност у комуникацијама. <i>Практична настава:</i> Интерактивна настава за развој комуникационих вештина вербалне и невербалне комуникације. Развој вештине асертивне комуникације. Примена СОЛЕР технике у комуникацији. Развој консултацијских вештина. Опсервација и евалуација практичних примера комуникације са пацијентом, општом и стручном јавношћу, комуникације у тиму и са медијима.			
Литература: 1. Јањић В, Петровић М, уредници. Вештина комуникације у здравству. Факултет медицинских наука. Крагујевац, 2017. 2. Петровић Д, Умешност комуницирања. СЛЮ. Београд; 2019.			
Број часова активне наставе: 4	Теоријска настава: 3	Практична настава: 1	
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, консултације, практичне активности студената, семинарски радови, презентација пројекта			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Здравствена нега у заједници

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 3 семестар			
Назив предмета: Здравствена нега у заједници			
Статус предмета: изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета: Упознавање са проблемима здравствене у заједници, оспособљавање за решавање проблема здравља заједнице кроз међусекторску сарадњу, укључивање заједнице у решавање здравствених проблема и обезбеђивање једнакости у обезбеђивању здравља популације.			
Исход предмета: Оспособљавање за анализу и процену проблема здравствене неге у заједници, прикупљање, анализу и интерпретацију података о становништву; у оквиру тима и самостално спровођење активности промоције здравља и здравственог васпитања, информисање становништва о могућностима остваривања права у оквиру здравствене заштите; планирање, организовање, контролу и управљање квалитетом јавноздравствених активности у заједници, као и евалуације истих.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Здравствена нега у заједници. Принципи и проблеми здравствене неге у заједници. Нивои здравља заједнице. Значај познавања демографске политике. Утврђивање потреба и сагледавање функционисања заједнице. Социо-здравствени и социо-економски индикатори развоја заједнице. Здравствено стање становништва. Здравље примарне заједнице-породице и индикатори породичног здравља. Показатељи здравственог стања шире заједнице и разлитих група унутар заједнице. Фактори ризика у заједници. Утврђивање здравствених, социјалних фактора, као и фактора ризика животне и радне средине. Промоција здравља у заједници. Организација и мобилизација заједнице. Развој и образовање заједнице. Међусекторска сарадња заједнице и механизми укључивања заједнице. Интервенције усмерене ка унапређењу стилова живота. Хуманитарни и добровољни рад. Издвајање приоритетних социјално-здравствених проблема и планирање јавноздравствених активности у заједници. Примена и евалуација јавноздравствених активности у заједници. <i>Практична настава:</i> Практични рад у заједници и вежбе на терену; Процењивање заједнице и прикупљање података о животној средини, демографским подацима, стилу живота, група са ризичним и високоризичним понашањем, занемареним и сиромашним групама, факторима ризика. Утврђивање социо-здравствених потреба и одређивање приоритета као припрема за планирање јавноздравствених активности у заједници. Планирање и одређивање циљева јавноздравствених активности у заједници. Планирање и реализација активности у пракси. Примена јавноздравствених активности у различитим популационим групама (предшколске, школске установе, радно место, породица). Имплементација јавноздравствених активности код појединих обољења и поремећаја. Евалуација примењених програма.			
Литература 1. Кекуш Д. Здравствено васпитање, треће допуњено издање, ауторско издање. Београд; 2014. 2. Приручник "Промоција здравља и здравих стилова живота у заједници". Пројекат Министарства здравља Републике Србије. Београд; 2006. 3. Мојсовић З и сар. Сестринство у заједници 1. дио. Загреб: Висока здравствена школа; 2005. 4. Мојсовић З и сар. Сестринство у заједници 2. дио: корисници. Загреб: Велеучилиште у Загребу; 2006. 5. Rector C, Stanley MJ. Community and Public Health Nursing Tenth, North American Edition. LWW; 2021.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	СИР: 2
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, консултације, практичне активности студената, семинарски радови, презентација пројекта			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	4	
семинар-и	1		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Медицинска нутритивна превенција

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 3 семестар			
Назив предмета: Медицинска нутритивна превенција			
Статус предмета: изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање са процесом нутритивне заштите, принципима медицинске нутритивне превенције обољења која имају јавноздравствени значај.			
Исход предмета Усвајање знања о процесу нутритивне заштите и медицинске нутритивне превенције. Савладавање вештина нутритивне процене, одабира и спровођења нутритивних интервенција у оквиру медицинске нутритивне превенције обољења која имају велики јавноздравствени значај.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Исхрана и здравље. Енергетске потребе. Хранљиве материје: протеини, масти, угљени хидрати. Регулаторне материје – витамини и минерали - биохемија, физиолошке улоге, нутритивни извори и дневне потребе. Нутритивни водичи и њихова практична примена Процес нутритивне заштите. Нутритивна процена. Антропометријска мерења и показатељи. Методе процене уноса хране и навика везаних за исхрану. Врсте нутритивних интервенција. Медицинска нутритивна превенција (МНП) и медицинска нутритивна терапија (МНТ). МНП болести недовољне и преобилне исхране. МНП малигних болести. МНП ментално условљених поремећаја узимања хране. МНП дислипидемија. <i>Практична настава</i> Нутритивна процена. Антропометријска мерења и израчунавања. Одређивање енергетских потреба, потреба за хранљивим и регулаторним материјама – витаминима и минералима. Анкете исхране. План исхране. Израда плана МНП болести недовољне и преобилне исхране, малигних болести, ментално условљених поремећаја узимања хране, дислипидемија. Приказ плана МНП.			
Литература 1. Новаковић Б, Јусуповић Ф. Исхрана и здравље. Медицински факултет у Новом Саду; 2014. 2. Новаковић Б, Миросављев М, Јевтић М. Хигијена исхране. Медицински факултет у Новом Саду; 2005. 3. Bendich A, Deckelbaum JR. Preventive Nutrition. Fifth Ed. Humana Press; 2010.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	СИР: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, рад у малој групи, семинарски радови, презентација пројекта			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	1	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	1		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Ментално здравље и превенција менталних поремећаја

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 4 семестар			
Назив предмета: Ментално здравље и превенција менталних поремећаја			
Статус предмета: изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов:			
Циљ предмета: Упознавање студената са појмовима менталног здравља и менталних болести, циљ је да студенти стекну разумевање основних појмова и дефиниција менталног здравља, као и менталних болести као што су депресија, анксиозност, шизофренија и други; оспособљавање студената да приступе менталним поремећајима из мултидимензионалне перспективе, укључујући физичке, психолошке, социјалне и културалне факторе; оспособљавање студената за спровођење мера превенције и унапређења менталног здравља у различитим популационим групама; оспособљавање за рад са особама које имају менталне поремећаје у институцијама и широј заједници и окружењима, укључујући здравствене установе, школе, заједнице и службе за помоћ.			
Исход предмета Усвајање основних вештина у заштити и унапређењу менталног здравља и превенције, процене и праћења менталних поремећаја; примене мера превенције менталних поремећаја у различитим популационим групама, како да примене стратегије и програме превенције менталних поремећаја у различитим контекстима и за различите групе, као што су деца и млади, старије особе, рањиве групе (индивидуални и тимски рад);савладавање вештина рада са особама које имају менталне поремећаје као и њиховим породицама у превазилажењу изазова и промоцији здравља.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и теоријске основе заштите менталног здравља. Превенција психичких поремећаја. Ментална хигијена целокупног животног циклуса човека: Рођење и детињство, адолесценција, одрасло доба, старост. Савремени проблеми живљења: Алијенација, живљење у градској средини, живљење у сеоској средини, синдром изгарања, ванредне ситуације, избеглиштво. Социјална патологија и маладаптивна понашања: маргинализоване групе, насиље у породици, алкохолизам, наркоманија, проституција, верске секте, патолошко коцкање, суицидалност, нови облици зависности.Ментално хигијенски приступ здрављу и болести, умирању и смрти. Комуникација у делатности здравствених радника. Свеобухватна заштита менталног здравља. <i>Практична настава</i> Организација рада служби за заштиту менталног здравља. Прелазни облици третмана, Дестигматизација људи са проблемима менталног здравља. Планирање програма превенције менталног здравља. Анкетирање популације под ризиком. Израда плана и програма превенције за изабрану популацију. Рад клубова психосоцијалне подршке. Медијација. Резилијентност. Медијска промоција менталног здравља.			
Литература: 1. Мићевић Карановић Ј, Кнежевић Ј, ШапићР, ДимовићА.Ментално здравље и поремећаји: теоријске основе и вежбе за предмет Ментална хигијена. Висока школа струковних студија за образовање васпитача; 2021. 2. ВидановићИ, КоларД. Ментална хигијена. Сремчица:Линеа; 2003.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава:2	СИР: 1
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе, рад у малој групи, семинарски радови, презентација пројекта			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Јавно здравље у ванредним приликама

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 4 семестар			
Назив предмета: Јавно здравље у ванредним приликама			
Статус предмета: изборни, СА			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање са принципима и поступцима збрињавања угрожених и повређених у ванредним ситуацијама, превенцијом, правовременом реакцијом и превазилажењем кризне ситуације, разумевање поступака пружања помоћи при масовном повређивању или здравственој угрожености.			
Исход предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА И ВЕШТИНА збрињавања угрожених и повређених у ванредним ситуацијама, да се идентификују, изуче и предвиде могуће кризне ситуације, и овлада вештинама за минимизирање последица. Познавање улога здравствених установа, локалних и државних институција и организација током ванредних ситуација у ванредним приликама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Ванредна ситуација, ванредне прилике, катастрофе и масовно повређивање. Врсте и одлике катастрофа и масовних инцидената од значаја за јавно здравље. Организација поступања у масовним инцидентима и катастрофама. Сарадња локалних, националних и регионалних организација у случају катастрофа и масовних инцидената. Организација здравствене службе у ванредним приликама. Припремљеност за ванредне ситуације. Фазе управљања ванредном ситуацијом – ублажавање, превенција, припрема, одговор и опоравак. Масовно повређивање - прва помоћ, тријажа, транспорт повређених. Специфичности збрињавања политрауматизованог пацијента. Специфичности збрињавања вулнерабилних популационих група (деце, трудница, старих особа). Психолошки аспекти збрињавања у катастрофама и масовним инцидентима. Комуникација у ванредним ситуацијама. Принципи организованог одговора током масовних инцидената и катастрофа. Улога здравственог система у систему управљања у ванредним околностима.			
<i>Практична настава</i>			
Илустрација одабраних практичних примера, дискусија и сагледавање приоритета у ванредним приликама. Развој вештина за процену стања повређених, тријажу и збрињавање. Специфичности третмана у збрињавању политрауматизованог пацијента, опекотина, ратних рана изазваних ватреним, нуклерним, биолошким или хемијским оружјем. Процена неуролошког, респираторног, кардиоваскуларног система. Процена стања и збрињавање осетљивих популационих група током катастрофа и масовних инцидената. Принципи психолошке подршке пацијентима током катастрофа и масовних инцидената.			
Литература			
1. Павловић А. Кардиопулмонално церебрална реанимација. Београд: Обележја; 2007.			
2. Varonski S, et al. Сестринске процедуре. Дата статус; 2010.			
3. Министарство унутрашњих послова Републике Србије. Закон о ванредним ситуацијама. Доступно на: http://www.mup.gov.rs .			
4. Министарство здравља Републике Србије. Програм заштите и спасавања у ванредним ситуацијама – одговор здравственог сектора. Доступно на: https://www.zdravlje.gov.rs/tekst/344842/program-zastite-i-spasavanja-u-vanrednim-situacijama.php			
5. WHO Department of global capacities, alert and response. International health regulations - Support to global outbreak alert and response, and building and maintaining national capacities. WHO; 2015.			
6. World Health Organization. Emergency Response Framework, Second Ed. WHO; 2017.			
7. Telfair LeBlanc T, Kim-Farley RJ. Public Health Emergencies: Case Studies, Competencies, and Essential Services of Public Health 1st Edition. Springer; 2021.			
Број часова активне наставе: 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	СИР: 1
Методe извођења наставе			
Интерактивна предавања и вежбе са фронталним, групним, индивидуалним, и радом у паровима. Самостални рад, е-учење, претраживање литературе, анализа случајева из праксе, учење засновано на проблемском задатку, консултације, презентације, радионице и излагање предлога пројеката.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Стручна пракса МЈЗ 2

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 4 семестар		
Назив предмета: Стручна пракса МЈЗ 2		
Статус предмета: обавезан, СА		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Нема		
Циљ предмета: Упознавање са конкретним проблемима здравствене неге у области јавног здравља, развијање вештина организације јавноздравствених активности кроз рад у здравственим, образовним установама, радним организацијама и заједници, постизање високог нивоа професионалне самосталности у области за коју се студенти одреде.		
Исход предмета: Усвајање практична знања и искуства здравствене неге у јавном здрављу, примена здравствене неге засноване на доказима у организацији и спровођењу јавноздравствених активности у здравственим и образовним установама, радним и другим организацијама које се баве јавним здрављем и у заједници.		
Садржај предмета Стручна пракса МЈЗ2 се обавља из стручних и стручно апликативних предмета у току трећег и четвртог семестра, у оквиру садржаја обавезних и изборних предмета у трећем и четвртог семестру. Студент обавља стручну праксу током трећег семестра у референтним здравственим установама свих нивоа здравствене заштите, установама социјалне заштите и васпитно-образовним установама са којима Школа има споразум о сарадњи, ангажованог сарадника-практичара, а под надзором наставника задуженог за праћење реализације праксе из Школе. Садржај стручне праксе везан је за предмете који се изучавају у току трећеги четвртог семестра укључујући методологију организације здравствено-васпитних програма у заједници, спровођење истраживања у јавном здрављу, јавно здравље у ванредним приликама, превенцију менталних поремећаја и медицинску нутритивну превенцију. Студент обавља стручну праксу МЈЗ2 у трајању од 120 часова, тј. 8 часова недељно. Спроведене практичне активности студент бележи и прати у Дневнику стручне праксе МЈЗ2 који мора да обухвати све наведене аспекте стручне праксе. У оквиру наведеног броја часова студент добија и један проблемски задатак чији предлог решења треба да изнесе након периода стручне праксе (приликом оцене Дневника) сараднику-практичару и ментору стручне праксе из Школе, уз заједничку проверу знања, вештина, дискусије, анализе и евалуације урађеног задатка.		
Литература По препоруци сарадника практичара и ментора Школе у складу са изабраном облашћу интересовања студента.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 8
Методe извођења наставе У реализацији стручне праксе примењују се све наставне методе наведене у оквиру наставних предмета уз коришћење метода процеса здравствене неге засноване на доказима, предвиђен је и рад у малој групи, приказ случаја, метода посматрања практична активност студената, демонстрација, увежбавање, креативне радионице, саветовање, анкета, интервју и анализа документације.		
Оцена знања (максимални број поена 100): Студент води Дневних мастер стручне праксе у који уписује активности током стручне праксе. Дневник потписује и оверава сарадник-практичар из наставне базе у којој студент обавља стручну праксу и наставник Школе. Стручна пракса се оцењује описно – „веома успешно реализована“ „успешно реализована“ или „није реализована“. Оцена се даје на основу реализованих активности, присуства на стручној пракси и нивоа овладаних вештина, а на основу оцене/мишљења сарадника/ментора.		
*максимална дужна 2 странице А4 формата		

Примењени истраживачки рад

Студијски програм : Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 4 семестар			
Назив предмета: Примењени истраживачки рад			
Наставник/наставници: ментор мастер рада			
Статус предмета: обавезан, СА			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Упознавање са основним методолошким појмовима у области медицинских наука са посебним осветомом на јавно здравље. Оспособљавање студената за разумевање функције и значаја систематског праћења и анализе процеса у јавноздравственој пракси. Развијање вештина потребних за примену методолошких поступака у решавању практичних питања. Оспособљавање студената за осмишљавање и извођење истраживања потребних за израду завршног мастер рада.			
Исход предмета			
Оспособљавање студената за примену фундаменталних знања из области методологије истраживања, разумевање релевантних научних проблема у јавном здрављу, израду нацрта истраживачког пројекта, развијање истраживачких инструментата, спровођење нацрта истраживања, анализу резултата истраживања и примену добијених резултата у пракси.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам истраживања. Врсте истраживања у јавном здрављу. Квалитативна истраживања. Фазе истраживања; Претраживање литературе и избор научног проблема. Формулисање хипотезе истраживања. Методе прикупљања података у јавноздравственим истраживањима. Инструменти и технике истраживања. Нацрт пројекта истраживања. Врсте и избор узорка истраживања. Основнестатистичке методе.			
<i>Практична настава</i>			
Претраживање научне литературе; израда нацрта истраживања; израда инструмената истраживања; формирање узорка истраживања; ток истраживања; прикупљање података на терену; анализа података добијених истраживањем; предлог скице завршног мастер рада.			
Литература			
Одабрана литература у изабраној области истраживања по препоруци ментора.			
1. Ђурић П. Увод у научноистраживачки рад. Нови Сад: Медицински факултет Универзитета у Новом Саду; 2014.			
2. Ђурић П. Практикум из увода у научноистраживачки рад. Нови Сад: Медицински факултет Универзитета у Новом Саду; 2014.			
Број часова активне наставе: 5	Теоријска настава:	Практична настава:	СИР: 5
Методе извођења наставе			
Консултације, рад у групи, панел дискусије, интерактивна настава, самостални рад у изради и реализацији истраживачког пројекта.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

МАСТЕР РАД МЈЗ

Студијски програм: Мастер струковне студије јавног здравља, 2 година 4 семестар	
Назив предмета	МАСТЕР РАД МЈЗ
Година / семестар студија: друга година / четврти семестар	
Статус предмета: обавезни, СА	
Број ЕСПБ:	10
Наставници задужени за реализацију Завршног рада: По избору студента	
Услов: Положени сви испити са студијског програма и стручне праксе МЈЗ1 и МЈЗ2	
Циљеви: <ul style="list-style-type: none">- Упознавање студената са стандардима структуре и форме, садржаја, коришћења и навођења литературе и методологије рада на пројекту Мастер радау којем се решавају актуелни проблеми и питања унапређења праксе у области јавног здравља;- Оспособљавање за трансфер усвојеног знања у практичне поступке реализације пројекта Мастер рада;- Разумевање интердисциплинарног приступа проучавању јавноздравствених проблема;- Оспособљеност за самостално коришћење и примену знања, вештина, метода, техника и инструмената рада који су стечени током студирања;- Овладавање вештинама практичног рада струковне медицинске сестре у јавном здрављу;- Интегрисање знања, вештина и ставова студената кроз практичне, стручне, истраживачке поступке у оквиру избора, реализације и одбране пројекта Мастер рада;- Квалитативно проширивање постојећих и изграђивање нових стручних компетенција струковне медицинске сестре у унапређивању сопствених потенцијала.	
Исходи: <p>Након успешне одбране завршног мастер рада очекује се да ће студент бити способан да:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Уочава актуелне проблеме здравствене неге у јавном здрављу;▪ Допрinese унапређењу квалитета здравствене заштите у нашој земљи кроз решавање уочених проблема (радом на практичном пројекту у здравственој, васпитно-образовној или установи социјалне заштите, у радној организацији или заједници);▪ Примењује усвојена знања, вештине, умења у истраживању и евалуацији јавноздравствених програма;▪ Разуме интердисциплинарни приступ решавању проблема јавног здравља;▪ Прилагођава стечена знања потребама и интересовањима различитих популационих група и примењује их у разним окружењима (здравствене, васпитно-образовне установе, установе социјалне заштите, радне организације, заједница);▪ Анализира и процењује достигнућа савремене науке и струке, критички сагледава процесе и истраживања у постојећој јавноздравственој пракси;▪ Изграђује партнерске односе са пацијентима, корисницима здравствене заштите, породицом, друштвеном заједницом;▪ Користи савремене медије и информационо-комуникационе технологије у јавноздравственим активностима;▪ Разуме, анализира и интегрише научно-стручну и академску литературу;▪ Адекватно презентује резултате добијене током рада на пројекту Мастер рада.▪ Влада методолошким знањима, појмовима и категоријама истраживачких инструмената;▪ На основу добијених резултата пројекта, изводи закључке са могућим импликацијама интервенција на јавноздравствену праксу;▪ Представи резултате истраживања уз образложење могућности решавања одабраног проблема.	
Садржај и форма Мастер рада: <p>Завршни рад на мастер струковним студијама је пројекат у којем се решава практични проблем из области јавног здравља, који је прихваћен од стране ментора. Мастер рад се ради у наставној бази са којом Висока школа за образовање васпитача и тренера у Суботици има уговор о пословно-техничкој сарадњи. Одбрана Пројекта се реализује у сарадњи са установом у којој је студент радио пројекат, а најмање један члан комисије за одбрану је представник наведене установе.</p>	
Број часова (ако је специфицирано):	Број ЕСПБ: 10
Методe израде: <ul style="list-style-type: none">• Методе које ће бити примењене при изради Мастер рада, студент бира у зависности од одабране теме и проблема којије предмет пројекта, а у сарадњи са ментором.• Студент користи индивидуалне консултације са ментором у Школи и у здравственој установи или некој другој организацији или установи које се баве јавним здрављем уз откривање, дескрипцију, критичку анализу праксе и аналитичко-синтетичке методе.• Током рада на изради Мастер рада и одбране Мастер рада, студент користи стручне професионалне компетенције (способности, знања, вештине, умења, ставове, стратегије, методе, практичне технике развијене током основних и мастер струковних студија).	
Оцена Мастер рада: <p>Мастер рад се не оцењује нумерички и не улази у просек оцена. Подаци о Мастер раду (број ЕСПБ, назив пројекта и установа у којој је реализован) уносе се у Додатак дипломи.</p>	